

V Bruselu dne 8.5.2020
COM(2020) 222 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ
o druhém posouzení uplatňování dočasného omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně
nutné**

I Úvod

Dne 10. března 2020 hlavy států a předsedové vlád Evropské unie zdůraznili potřebu společného evropského přístupu k onemocnění COVID-19 a úzké koordinace s Evropskou komisí.

Dne 16. března 2020 přijala Komise sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o dočasném omezení cest, jež nejsou nezbytně nutné, do EU¹. V tomto sdělení Komise doporučila Evropské radě, aby jednala tak, aby hlavy států nebo předsedové vlád členských států Schengenu společně se svými protějšky ze států přidružených k Schengenu rychle přijali dočasné omezení veškerých cest, jež nejsou nezbytně nutné, z třetích zemí do prostoru EU+².

Dne 17. března 2020 se uvedené státy dohodly na koordinovaném postupu na vnějších hranicích na základě uvedeného doporučení Komise. Od té doby všechny členské státy EU (s výjimkou Irska) a státy přidružené k Schengenu³ přijaly vnitrostátní rozhodnutí o zavedení cestovního omezení.

S cílem pomoci členským státům přijala Komise dne 30. března 2020 pokyny k uplatňování dočasných cestovních omezení, usnadnění repatriace z celého světa a řešení situace osob, jejichž víza v důsledku cestovních omezení zanikla⁴. Tyto pokyny byly vypracovány za přispění Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a Europolu.

Dne 8. dubna 2020 dále Komise přijala v návaznosti na sdělení ze dne 16. března sdělení o posouzení uplatňování dočasných omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné⁵. V tomto sdělení Komise vyzvala členské státy Schengenu a státy přidružené k Schengenu, aby koordinovaným způsobem prodloužily uplatňování omezení cest, jež nejsou nezbytně nutné, ze třetích zemí do prostoru EU+ o dalších 30 dnů, tj. do 15. května 2020.

Dočasné cestovní omezení se vztahuje na veškeré cesty, jež nejsou nezbytně nutné, z třetích zemí do prostoru EU+. Aby se však zajistilo dodržování práv občanů EU a občanů států přidružených k Schengenu⁶, jejich rodinných příslušníků a státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících v EU, se na tyto osoby za účelem jejich návratu domů nevztahuje uplatňování omezení cest, jež nejsou nezbytně nutné. Kromě toho, aby se omezil dopad omezení na fungování společnosti na nezbytné minimum, bylo členským státům doporučeno neuplatňovat omezení na konkrétní kategorie cestujících, kteří zastávají důležitou funkci nebo pro něž je cesta nezbytně nutná⁷.

¹ COM(2020) 115 ze dne 16. března 2020.

² Součástí „prostoru EU+“ jsou všechny členské státy Schengenu (včetně Bulharska, Chorvatska, Kypru a Rumunska), jakož i čtyři státy přidružené k Schengenu. Pokud se rozhodnou ke spolupráci, zahrnuje tato oblast rovněž Irsko a Spojené království.

³ Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko.

⁴ C(2020) 2050 ze dne 30. března 2020.

⁵ COM(2020) 148 ze dne 8. dubna 2020.

⁶ Včetně státních příslušníků Spojeného království a států, které se účastní mechanismu civilní ochrany Unie (Srbsko, Černá Hora, Severní Makedonie, Turecko), kteří jsou repatriováni prostřednictvím uvedeného mechanismu.

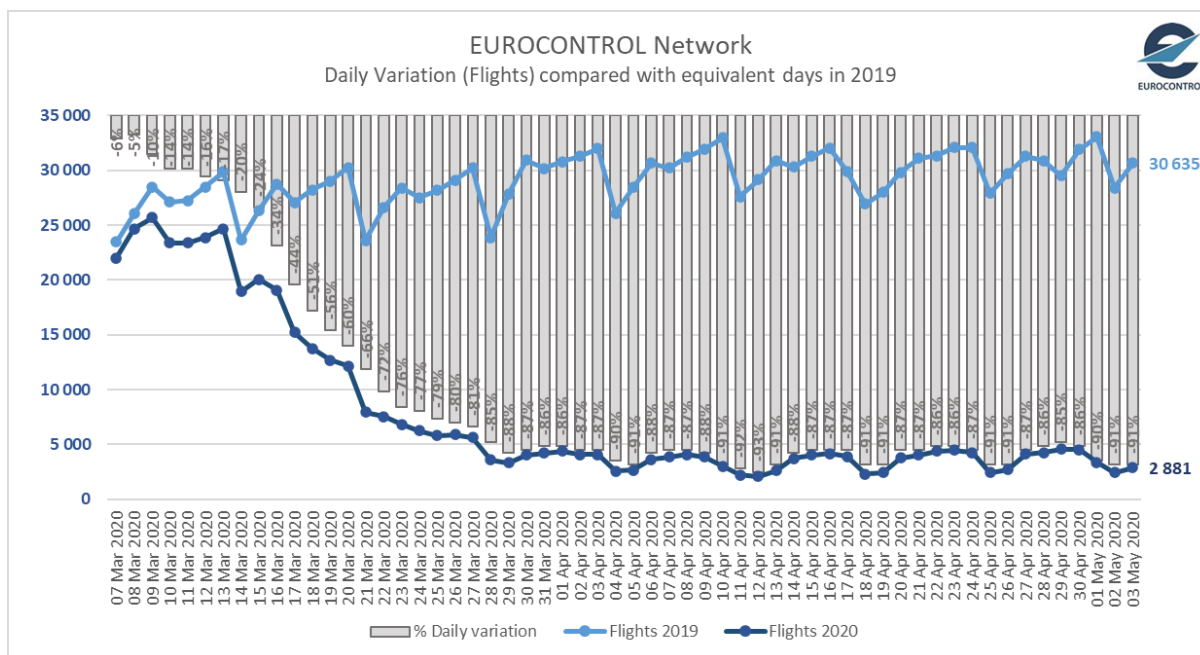
⁷ Mezi tyto kategorie patří

- zdravotničtí pracovníci, zdravotničtí výzkumní pracovníci a pracovníci v oblasti péče o seniory,
- příhraniční pracovníci,
- sezónní pracovníci v zemědělství,
- pracovníci v dopravě,
- diplomaté, zaměstnanci mezinárodních organizací, příslušníci ozbrojených sil a pracovníci poskytující humanitární pomoc při výkonu jejich funkcí,
- tranzitní cestující,
- osoby cestující z naléhavých rodinných důvodů,

Vzhledem k tomu, že doporučená doba pro zachování cestovního omezení na vnějších hranicích skončí dne 15. května 2020, v tomto sdělení se hodnotí, zda je další prodloužení omezení cest nutné a odůvodněné.

II Vývoj od přijetí sdělení o posouzení cestovního omezení (ze dne 8. dubna 2020)

Cílem cestovního omezení na vnějších hranicích je snížit riziko šíření nákazy cestováním do EU. V měsíci dubnu pokračoval drastický pokles cestování na celosvětové úrovni a jak do EU i z EU, tak i v rámci EU. Dne 3. května nahlásila organizace Eurocontrol⁸ celkové snížení počtu letů o 91 %, což ve srovnání s rokem 2019 představuje pokles o 27 754 letů⁹. Zbývající lety se nyní omezují především na lety nákladní. Podobné trendy lze pozorovat i u jiných druhů dopravy, například v trajektové, autokarové a železniční.

Zatímco některé státy EU a státy přidružené k Schengenu podnikají na svém území první opatrné kroky pro ukončení opatření k omezení fyzického kontaktu, zůstává v platnosti obecný cíl omezit šíření koronaviru prostřednictvím omezené sociální interakce. Situace v Evropě i na celém světě je nadále velmi nestabilní a v případě opakovaného výskytu nálezů může být nutné znovu přijmout opatření.

Předsedkyně Evropské komise a předseda Evropské rady předložili dne 15. dubna 2020 společný evropský plán rušení opatření proti šíření COVID-19¹⁰. V tomto společném plánu navrhuje postupně přistupovat k otevírání vnitřních i vnějších hranic s cílem nakonec obnovit neomezený volný pohyb a normální fungování schengenského prostoru. Nejprve bude třeba postupně a koordinovaným způsobem zrušit kontroly na vnitřních hranicích a následně bude v druhé fázi možné zmírnit dočasná omezení na vnějších hranicích a umožnit cesty do EU, jež nejsou nezbytné, osobám, které v EU nejsou rezidenty.

Rovněž je třeba připomenout, že k vyřešení závažných problémů způsobených znovuzavedením kontrol na vnitřních hranicích a cestovních omezení a k omezení jejich dopadu na fungování vnitřního trhu Komise mobilizovala všechny potřebné zdroje a zajistila

- osoby, které potřebují mezinárodní ochranu nebo mají jiné humanitární důvody respektující zásadu nenávratnosti.

⁸ Eurocontrol zahrnuje 41 států po celém světě.

⁹ www.eurocontrol.int

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

koordinaci na úrovni EU. Vedle toho Komise předložila praktické pokyny k zajištění plynulého toku životně důležitého zboží v celé EU prostřednictvím zelených pruhů¹¹, pokyny k usnadnění letecké nákladní dopravy¹² a pokyny k zaručení výkonu volného pohybu pracovníků¹³. Tyto pokyny významně omezily dopad omezení na jednotný trh a volný pohyb a měly by být uplatňovány až do zrušení kontrol na vnitřních hranicích.

III Prodloužení dočasného cestovního omezení do prostoru EU+

Jak bylo uvedeno výše, některé členské státy již podnikly předběžné kroky ke zmírnění opatření uplatňovaných v boji proti šíření pandemie. Je však nezbytné, aby veškeré kroky byly přijímány postupně a různá opatření byla rušena v různých fázích. Kromě toho by měla být mezi každou fází ponechána dostatečná doba, neboť dopady bude možné vyhodnotit až po uplynutí určité doby. Ačkoli epidemiologická situace v rámci EU začíná vykazovat určitou stabilizaci a zavdává příčinu k opatrnému optimismu, riziko obnovení komunitního přenosu přetrvává, zejména pokud budou opatření zrušena příliš brzy a nekoordinovaným způsobem. V mnoha třetích zemích je navíc situace nadále nestabilní, což platí i pro země, mezi nimiž a EU obvykle cestuje značný počet lidí. Mnoho z těchto zemí a regionů se nachází v ranějších fázích šíření koronaviru než Evropa.

Aby se doplnilo úsilí EU a států Schengenu o omezení šíření COVID-19 prostřednictvím omezené sociální interakce, jsou na vnějších hranicích prostoru EU+ rovněž nadále zapotřebí souběžná a koordinovaná opatření. Pro zajištění jejich účinnosti by měla být prováděna všemi státy EU a Schengenu na všech vnějších hranicích se stejným datem ukončení a jednotným způsobem.

Komise proto vyzývá členské státy Schengenu a státy přidružené k Schengenu, aby prodloužily uplatňování omezení cest, jež nejsou nezbytně nutné, ze třetích zemí do prostoru EU+ o dalších 30 dnů, tj. do 15. června 2020. Jakékoli další prodloužení této lhůty by mělo být znovu posouzeno v nadcházejících týdnech v závislosti na vývoji epidemiologické situace uvnitř a vně EU.

Rozsah prodloužení dočasného cestovního omezení by měl být stejný jako rozsah stanovený ve sděleních Komise ze dne 16. března a 8. dubna 2020. Při uplatňování dočasného cestovního omezení by se členské státy měly řídit pokyny Komise ze dne 30. března 2020. Kromě toho Komise připomíná bod 15 svého sdělení o zavádění zelených pruhů ze dne 23. března 2020 a vyzývá všechny státy a subjekty, aby pokračovaly ve spolupráci a tyto pokyny týkající se zavádění zelených pruhů na vnějších hranicích uplatňovaly v co největší míře.

¹¹ C(2020) 1897 ze dne 23. března 2020.

¹² C(2020) 2010 ze dne 26. března 2020.

¹³ C(2020) 2051 ze dne 30. března 2020.